

Het leven een zee; wat het Pad van je vraagt

*11 maart 1957
lezing 1D*

“Gegroet in de naam van God! Ik breng jullie Gods zegen, lieve mensen.

Voor de geest doet zich een beeld voor dat naar vorm en inhoud het aardse leven van de mens voorstelt. In dit beeld is dit leven een zee, een oceaan en de mens of het individuele lot een schip. De mens beleeft deze gelijkenis ook vaak in zijn dromen. Deze levenszee laat zich van verschillende kanten zien: het kan er stormachtig toegaan, de hemel is grijs en dan schijnt de zon weer en is de zee rustiger totdat de volgende storm opsteekt. Dit wisselt zich steeds af totdat het doel van de reis bereikt is. De bestemming is het vaste land, de geestelijke wereld, het werkelijke thuisland van de mens. Het hangt er dus van af hoe goed de mens zijn leven kan sturen. De een is een geoefende, ervaren, behendige kapitein en als zodanig hoeft hij de gevaren ook niet te vrezen. Hij stuurt zijn scheepje goed door deze stormen heen en gedurende de rustige, goede perioden verzamelt hij krachten voor de volgende storm. Een ander wordt zenuwachtig en raakt van de wijs als de storm komt opzetten. En weer een ander is zo bang dat hij uit louter angst zijn scheepje helemaal niet stuurt, hij laat het maar drijven in de levensstorm – en daarmee bereikt hij helemaal niets. Welnu, jullie zullen al wel kunnen vermoeden: deze storingen in de atmosfeer, dit onweer, dit slechte weer, zijn de beproevingen van het leven, het zijn de wolken, die zich zo kunnen samenpakken. En de mens die geestelijk al wat geschoold en fijngevoeliger is kan er precies uit opmaken hoe zijn levensboot er op dit moment aan toe is.

Ik zou over deze beproevingen willen spreken. In bijna iedere groep –

of het nu een gezin is of een andere vorm waarin mensen tezamen zijn – is er altijd wel één persoon geestelijk nog zo weinig ontwikkeld dat hij een speelbal is van de machten der duisternis. Dat betekent niet dat zo iemand altijd een slecht mens moet zijn. Het is dikwijls al genoeg dat hij bepaalde geestelijke wetten voor zichzelf niet wil erkennen, die niet op zichzelf betrekt of in weerwil van bepaalde ook zeer goede eigenschappen, in geen geval eerlijkheid tegenover zichzelf wil betrachten.

Dat is al voldoende om een speelbal van de machten der duisternis te zijn. De wereld der duisternis grijpt het materiaal uit deze stromingen, dit gebrek aan zelfoverwinning en zelfkennis, vormen die ontstaan wanneer de mens de goddelijke wetmatigheden niet in acht neemt. Dit materiaal lijkt op draden, fijne straalachtige draden – in dit geval donker van kleur en substantie – waarmee gesponnen, verknoopt en verward wordt totdat het resultaat zo'n warrige knot is dat die alleen nog met de grootste inspanning ontward kan worden. Het is echter niet alleen die ene mens die de stof voor die verwarringen levert, ook alle anderen die deel uitmaken van deze groep, dragen daar aan bij door hun eigen fouten en zwakheden en omdat ze de wetmatigheden niet in acht nemen. Dat vormt nog meer garen waarmee gesponnen wordt totdat de waarheid, zelfs voor mensen met een dieper inzicht niet meer te zien is, in ieder geval niet op het eerste gezicht. Er is vaak veel inspanning voor nodig om deze waarheid in zo'n situatie überhaupt nog te kunnen vinden.

Voor de mens die geestelijk zijn weg zoekt en naar het hogere streeft, is het vaak ontzettend moeilijk om te weten welke houding hij in dergelijke beproevingen moet aannemen. Want de donkere krachten weten maar al te goed de leugen tot waarheid en de waarheid tot leugen, het goede kwaad en het kwade goed te maken. En dan raakt de mens die toch eigenlijk goed zou willen zijn in de war. Hij weet niet meer hoe hij op de juiste wijze moet handelen. Vaak spelen daarbij, zonder dat hij zich daarvan bewust is, zijn eigen onbewuste, innerlijke, ziekelijke stromingen een rol, waardoor niet alleen deze beproevings-situatie nog donkerder wordt, maar het hem ook niet mogelijk is om een helder beeld te krijgen en zo te weten welke houding hij moet aannemen. Om deze donkere wolken uiteen te drijven en de waarheid te zien is het dan ook noodzakelijk dat de mens zich in geestelijk bewustzijn op een juiste manier schoolt, op het niveau dat bij hem past en alles voor zijn ontwikkeling doet wat hij kan. Want doet hij dat niet,

dan zal ook hij zonder het te merken weer op een andere manier een speelbal van de duistere machten worden. Dan wordt zijn levensbootje in de storm alle kanten op gedreven en kan hij het zelf niet meer besturen of althans niet zo goed als hij dat anders zou kunnen. Hij kan ook deze zware wolken niet meer zelfstandig uiteenjagen en zien wat waar is, wat de kern van de zaak eigenlijk is en in hoeverre hij zelf iets zou kunnen doen of zou kunnen laten om geestelijk een bijdrage ten goede te leveren. Hij kan dat alleen wanneer hij een pad als dit gaat, wanneer hij leert de discipline op te brengen om op ieder moment – juist wanneer het het zwaarst, het stormachtigst is – zijn eigen stilte op te zoeken, om zelf in contact met God en zijn geestenwereld te komen, om de inspiratie van de waarheid in zich op te nemen en zichzelf met al zijn fouten, zijn weerstanden overwinnend, waar te nemen.

De geestelijke wetten kunnen of moeten op drie onderscheiden niveau's of lagen worden nageleefd.

Hoe hoger de trap van ontwikkeling, des te dieper de laag:

- 1) in het doen, in het handelen;
- 2) in het denken, en
- 3) in het voelen.

Dit is het moeilijkst bij de gevoelens te verwezenlijken; het is de hoogste trede omdat de gevoelens aanvankelijk grotendeels onbewust zijn en er werk, wil en geduld voor nodig zijn om ze allemaal bewust te maken. Bovendien kun je gevoelens niet onmiddellijk en zo direct onder controle hebben als het handelen of het denken. Dat gaat slechts door langdurig geestelijk werken, door jezelf te onderzoeken, door je de geestelijke wetten eigen te maken net zolang totdat de gevoelens langzaam aan kunnen gaan veranderen.

Hoe minder ontwikkeld een mens is, des te oppervlakkiger hij de geestelijke wetten zal kunnen volgen. Zo gaf God jullie eerst De Tien Geboden. Daarbij gaat het om het handelen van de mens. 'Gij zult niet stelen', 'Gij zult niet liegen', enzovoorts. Voor de meeste mensen van die tijd was dat al heel wat. Dat geldt ook nu voor een bepaalde groep mensen, met name voor hen die nog vanuit de lagere sferen geïncarneerd zijn.

De volgende stap is dat de mens zorg aan zijn denken besteedt. Hij handelt weliswaar al vaak juist maar zijn gedachten gaan nog vaak een heel andere kant op. Hij handelt juist omdat hij begrijpt dat hij anders in conflict met zijn omgeving komt, maar het valt hem nog zwaar zijn

gedachten te controleren en vaak wenst hij dingen die niet met de goddelijke wetten in overeenstemming zijn. Hij heeft nog niet precies begrepen dat onzuivere gedachten en gevoelens hem in net zulke conflicten met zichzelf moeten brengen. Alle gedachten en gevoelens hebben immers een geestelijke vorm en substantie, hebben daardoor gevolgen en brengen kettingreacties teweeg, waarvan de mens die gevolgen niet direct kan overzien. Voor dit overzicht is ook al een geestelijk zien nodig dat alleen door ontwikkeling verkregen kan worden. Zo leerde Christus als uitbreiding van de goddelijke wetten en geboden dat je ook in gedachten kunt zondigen. In zijn tijd begon de mensheid voor die uitbreiding en verdieping open te staan. In deze tijd begint de mensheid in het algemeen voor een verdere verdieping en uitbreiding ontvankelijk te worden.

De mens die zich in het tweede stadium bevindt waarin het voor hem misschien al heel moeilijk is om aandacht aan zijn gedachten te geven en hen te zuiveren, is al veel verder dan diegenen die bij het naleven van de wetten niet verder dan het handelen zijn gekomen. Maar, lieve vrienden, jullie moeten nog dieper leren uitreiken en bij je werkelijke gevoelens trachten te komen. Tracht te komen tot wat zo vaak onbewust blijft, bij wat men zo graag en gemakkelijk met een mantel bedekt en waarvoor men voorwendsels verzint en waaromtrent men zichzelf misleidt. Dan is het niet nodig helder te laten worden wat de ware gevoelens zijn. Deze zelfmisleiding moet de mens echter onherroepelijk met zichzelf in conflict brengen en vaak ook met zijn omgeving, ook wanneer hij de echte wortels van deze conflicten niet wil inzien. Het is al moeilijk genoeg om deze gedachten zo te zuiveren. Voor wie zich met de nodige inspanning tot deze trede heeft opgewerkt (en elk van deze treden kan slechts met de grootste moeite en door zelf-overwinning bereikt worden, het gaat nooit vanzelf) is het daarom des te moeilijker te moeten erkennen dat er hier en daar nog grote verschillen bestaan tussen zijn gevoelens, zijn gedachten en zijn wil.

Maar juist deze overwinning verlangt God van iedereen. Deze laatste trede en deze verdieping zijn evenwel het moeilijkst te bereiken. Dat is het doel waarnaar jullie allen op weg zijn, het is de ware loutering. Wie zijn innerlijke gevoelens in het bewustzijn kan tillen en bereid is te erkennen dat deze gevoelens niet altijd parallel lopen met wat hij in zijn denken als juist heeft erkend, die heeft al heel veel bereikt. Alleen wie dat voortdurend doet en dat onder de knie krijgt, kan niet alleen tot zijn eigen innerlijke waarheid doordringen maar hij zal wanneer hij in een

moeilijke situatie wordt beproefd, door al deze muren van donkere wolkenmassa's heen kunnen breken en daarachter zijn ware kern vinden. Hij zal de kluwen knoop voor knoop kunnen ontwarren. Want alleen wie zichzelf telkens weer moedig onder ogen ziet en tegemoet treedt – en ijdelheid is daarbij een onoverkomelijke hindernis – kan pas een helder zicht op zijn naaste en op een situatie buiten hemzelf krijgen. Wie blind is tegenover zichzelf, moet dat ook tegenover anderen zijn.

Ook deze knopen en kluwens zijn geestelijke vormen, lieve mensen, en zijn een realiteit die we bij al deze verschillende groepen mensen steeds weer kunnen waarnemen. Overal is zo'n kluwen die juist door de duistere machten uit deze verschillende garens en draden wordt gesponnen. Iedereen draagt er het zijne toe bij en vaak is er één mens die bijzonder veel bijdraagt aan de vorming van deze kluwens en de steeds groter wordende warboel. Wanneer er echter ook maar één mens in zo'n groep is die deze geestelijke, meest directe hogere weg gaat, die zichzelf elke dag opnieuw waarlijk vindt, hem zal het lukken – ook weer niet van vandaag op morgen, maar heel geleidelijk aan – om de ene knoop na de andere los te maken tot er geen één meer over is en alles helder aan de oppervlakte komt. Dan kan deze ene zwakke mens zich ook zelf niets meer wijsmaken, wat voor hemzelf het schadelijkst moet zijn waardoor hij zichzelf op de een of andere manier altijd moet belasten. Deze mens zal zich daartegen evenwel in eerste instantie verweren, want deze verwarringen voeden zijn lagere zelf dat graag voor de weg van de minste weerstand, zelfingenomenheid en zelfmisleiding kiest en vaak juist in disharmonieuze situaties ervaart. Maar op den duur zal ook deze zwakke mens zich bevrijd moeten voelen wanneer deze wolken uit zijn leven verdwijnen, hoezeer hij zich er aanvankelijk ook aan vast probeert te klampen. Pas wanneer de zuivere waarheid van een tot nu toe onheldere situatie duidelijk geworden is, zal het geen vraag meer zijn over wat de juiste houding is, wat het goede is en wat de juiste handelwijze is.

Iedereen kent zichzelf genoeg – of zou zover moeten komen om zichzelf zo goed te kennen – om zich af te kunnen vragen: 'Wat kan ik doen om mijn bijdrage te leveren aan Gods verlossingsplan?' Voor velen is een taak in de openbaarheid niet weggelegd. Maar in het klein, voor jullie zelf, kan en zal toch iedereen zijn taak gaan vervullen. Want ieder, ook de zwakste, heeft zijn taak in het verlossingsplan. Voor hem is het misschien al genoeg en betekent het de grootst mogelijke

overwinning om een bepaalde fout op te geven, om iets goed te maken met een bepaalde medemens met wie hij tegelijkertijd incarneerde, om zijn handelen aan te passen aan Gods wetten en om niet zijn laagste instincten de vrije loop te laten. Van anderen wordt meer verlangd. Van ieder dát wat hem het zwaarste valt, waarvoor de grootste zelfoverwinning nodig is. Van ieder de zelfzuivering en hogere ontwikkeling die overeenkomt met zijn niveau en kracht.

Voor de reeds hoger ontwikkelde mensen, gaat deze loutering van het zelf automatisch gepaard met het oplossen van verwickelingen in zijn omgeving zoals het ontwarren van verwarde situaties. Hij maakt daarmee vaak iets heel bepaalds goed – waarvoor hij werd ingeschreven – en daardoor werkt hij ook mee in Gods verlossingsplan waar ieders bijdrage immers meetelt! Daarna kunnen er ook andere taken worden gevonden. Jullie mensen willen allemaal graag gelukkig zijn, zeker dat begrijpen wij wel. Als dit diepe verlangen naar geluk en volmaaktheid niet in de ziel van de mens aanwezig zou zijn, dan zou er geen hogere ontwikkeling zijn. Echter hoe weinig mensen denken: ‘Wat kan ik geven? Wat kan ik bijdragen voor Gods verlossingsplan?’ Jullie hebben altijd alleen maar verlangens, misschien niet doordat jullie direct in je gebed om geluk of vervulling van iets vraagt, maar in jullie willen, in jullie voelen, zelfs vaak in jullie denken. Jullie willen het beste voor jezelf en voelen je ongelukkig met de moeilijkheden van het leven. Maar hebben jullie één keer aan God gevraagd: ‘Wat kan ik voor je doen?’ Want wie voor zichzelf aanspraak maakt op geluk als einddoel (wat ook meestal wordt gedaan zonder dat men dit echter helder inziet) verbreekt de kringloop van de levensstroom die aan al het geestelijke ten grondslag ligt. Op het moment dat de kringloop wordt verbroken, moet hij ook dood lopen. Zelfs als jullie de vervulling van een wens wordt gegeven – als het goede dat jullie daaruit ontvangen het einddoel zelf is – is het niets dat zich levendig in stand houdt en kan jullie daarom op den duur ook niet gelukkig maken. Alleen wie de kringloop levendig in stand houdt, doordat hij voortdurend bewust door de mens?? bezield is, ernaar handelt en voelt om alles wat hij ontvangt aan hulp en genade, aan geluk en vervulling, aan ingrijpen en leiding, geestelijk ten nutte te maken en in dienst van het verlossingsplan te stellen, zal ook het eigen voortdurend en levendige geluk kunnen krijgen. Daartoe kan en zal men zich als men zich daarop richt door God laten leiden. Wie zo handelt heeft waarlijk een plaats in de goddelijke orde en zijn geluk zal nooit vervlakken, verdorren of sterven maar zal, zichzelf voortdurend vernieuwend, altijd in beweging en

levendig blijven. Alleen iemand met zo'n gezindheid is waardig voor bijzondere hulp en ingrijpen.

Ja, lieve vrienden, dit idee komt bij weinig mensen op. Ze gaan tot God en willen iets en stellen eisen maar ze willen niets geven ten behoeve van de goddelijke wereld, ten behoeve van deze strijd die toch zo belangrijk is. Denken jullie daar allemaal eens over na. Aan wie zich op deze manier tot God wendt, kan vaak veel meer licht en hulp worden gegeven om deze kluwens te ontwarren en de kracht te ontvangen om zijn levensbootje ook in de storm goed te besturen. Dan zal hij gesterkt en verlicht uit deze tijd te voorschijn komen, zoals het ook zou moeten zijn.

Ik zou nu graag kort over een ander onderwerp willen spreken voordat ik me met jullie vragen bezig ga houden.

Vaak, wanneer het tot zo'n verbinding met de geestelijke wereld komt, wil de mens de geesten of deze verbinding op een onjuiste manier op de proef stellen. Natuurlijk moet de mens de geesten op de proef stellen. Ik heb ook al vaker besproken hoe dat moet gebeuren en ook dat men zich voor alles de moeite moet getroosten – en de tijd moet nemen – om zich met dit gebied vertrouwd te maken. Want men kan niets beproeven waarvan men geen of te weinig verstand heeft, vooral niet op zo'n ingewikkeld gebied als dit. Ook zei ik dat men de geesten oprecht en niet met slimmigheidjes en strikvragen op de proef moet stellen.

Dit zijn vaststaande wetmatigheden op dit gebied die jullie ook zeker duidelijk moeten zijn wanneer jullie daarover nadenken. Maar de mens gaat nu juist in zijn denken vaak niet diep genoeg en benadert dit gebied met een verkeerde instelling. Zo moeten we vaak constateren dat mensen hier naar toe komen en dan iets speciaals in hun hoofd hebben. Dan zeggen ze tegen zichzelf: 'Wanneer we hier werkelijk met geesten te maken hebben, dan zal men mij ook antwoord op deze vraag kunnen geven zonder dat ik hem hardop stel', of iets dergelijks. Vaak gebeurt dit niet uit discretie omdat men zich liever niet voor anderen blootgeeft, maar moet het inderdaad een proef op de som zijn. Er wordt dikwijls antwoord gegeven op iets dat de mensen niet hardop uitspreken, maar nooit wanneer men op deze manier wil testen of de geesten en hun verbinding met de mensen werkelijk bestaan. Nee, lieve mensen, zo laat Gods geestenwereld zich niet op de proef stellen. Dat is geen wezenlijke beproeving (ik heb jullie al veel aanwijzingen gegeven voor de manier waarop dit *zou moeten* gebeuren) want indien

het bijvoorbeeld zou gaan om de verbinding met duistere machten, dan zou het mogelijk kunnen zijn dat zo'n stomme vraag beantwoord wordt om de mensen in hun netten gevangen te krijgen. Ook laat de goddelijke wereld zich niet dwingen bewijzen te geven. Zij geeft rijkelijk bewijzen, veel meer dan de mens nodig heeft, maar pas als de mens zich door zijn zelfoverwinning of anderszins daar waardig voor heeft betoond. Sommige vrienden zullen kunnen bevestigen dat zij meer krijgen dan ze nodig hebben. Gods geestenwereld beslist echter aan wie, wanneer en op welke manier bewijzen zullen worden gegeven. Wie alleen uit onwetendheid zo reageert om bewijzen te krijgen, maar voor de rest de voorwaarden heeft vervuld, hem wordt weliswaar dit gewenste bewijs ook niet door zo'n truc gegeven. Dat gebeurt op een andere manier, misschien wat later en op een manier die hij het minst verwacht maar met evenveel bewijskracht. Ook mogen jullie begrijpen dat zo'n verbinding het grootste geschenk is dat een mens kan worden gegeven. Het is niet zo dat hij door aan deze verbinding zorg te besteden God een gunst bewijst maar God geeft deze genade aan de mens. De mens van zijn kant moet altijd de eerste stap zetten, in ieder deel van een fase telkens opnieuw en dan kan men hem in overeenstemming daarmee weer hulp, inspiratie, kracht geven en ook bewijzen die zijn geloof en zijn vertrouwen sterken. Ook hier moet de mens deemoedig zijn en kunnen afwachten en zich onder Gods leiding stellen. Ook vraagt hij zichzelf steeds weer af of hij het dan al waard is om een bewijs of misschien opnieuw een bewijs te krijgen. Want met die bewijzen is het vaak zo dat ze na enige tijd worden vergeten, ze verdwijnen en lossen zich in hun vorm op. Pas wanneer het innerlijk weten door de eigen ontwikkeling zo versterkt is, zal dit niet meer gebeuren en heeft de mens niet meer voortdurend nieuwe 'bewijzen' nodig.

Ik zou jullie willen vragen om goed na te denken over alles wat ik vandaag heb gezegd. Het bevat voor ieder afzonderlijk veel dat voor hem nuttig zal zijn.

En nu ben ik bereid om jullie vragen te beantwoorden.”

VRAAG: Je zou God eigenlijk nooit mogen vragen om een wens voor je te vervullen, maar je zou moeten zeggen: 'Doet U mij toekomen wat goed is voor mijn geestelijke ontwikkeling, geef mij de kracht om ook U te dienen'. Je zou eigenlijk nooit specifieke wensen moeten hebben.

“Het hangt er helemaal van af wat deze specifieke wensen zijn. Jullie kunnen deze specifieke wensen bijvoorbeeld hebben als je vraagt om inzicht, om de kracht voor het gaan van de geestelijke weg of om de kracht om je leven op de juiste manier te leven. Dat zijn ook specifieke wensen. Of dat jullie leren om je te openen, om fouten te overwinnen of om weerstanden bij het opdoen van zelfkennis en de daarmee verbonden ijdelheid te overwinnen. Jullie om zelstandigheid vragen, het ware zicht op jullie zelf en jullie naasten vragen. Jullie kunnen ook om hulp vragen bij het bewustmaken van jullie onbewuste gevoelsstromen. Jullie zouden om de nodige wilskracht moeten vragen om deze weg te gaan. Jullie zouden eigenlijk moeten vragen naar de Goddelijke wil in alle dingen van het leven, om passende leiding en om de taal en de tekenen van God te kunnen begrijpen. Dat zijn ook allemaal specifieke wensen. Het is echter niet genoeg om alleen maar te bidden. Jullie moeten dan ook werkelijk open zijn, jullie gehele innerlijke aandacht op het antwoord van God op jullie gebeden gericht zijn. Daarmee, maar alleen daarmee, kunnen jullie ook alle aardse problemen oplossen, vrienden. Anders zullen jullie ze nooit kunnen oplossen en zullen jullie altijd maar weer in dezelfde en alweer in dezelfde situaties terechtkomen totdat jullie leren de kern in jullie eigen geestelijke ontwikkeling te zien. En ook dan zouden jullie moeten bidden: ‘Vader laat mij zien hoe ik U kan dienen’. Zo zou er gebeden moeten worden.” Jullie hebben op dat vlak allemaal nog veel te leren, jullie allemaal.”

VRAAG: Ik zou willen vragen of in het algemeen de verbinding tussen mensen die elkaar zeer nastaan zoals bijvoorbeeld ouders en kinderen, vrienden, echtelieden door de dood als verbroken beschouwd moeten worden of dat er hoop bestaat dat deze mensen of wezens elkaar in een andere wereld weer ontmoeten?

“Natuurlijk, natuurlijk. Deze verbinding wordt absoluut niet verbroken. Het kan onder bepaalde omstandigheden gebeuren dat de verbinding gedurende enige tijd onderbroken wordt, ik bedoel niet alleen gedurende de tijd dat een deel nog op aarde verblijft maar misschien zelfs nog enige tijd in de geestelijke wereld. Misschien omdat er door een van beiden nog bepaalde niveau's bereikt moeten worden, bepaalde voorwaarden vervuld moeten worden omdat een van beiden nog niet in dezelfde sfeer is. Maar dat is maar tijdelijk. De tijdrekening bij ons is anders dan bij jullie. En waar de band van de liefde bestaat is

deze niet op te lossen want dat zijn de geestelijke vormen die inderdaad onvergankelijk zijn. Alleen jullie aardse zaken vergaan maar niets is zo sterk en onvergankelijk als de liefdesband; die vergaat niet en hij is reëel aanwezig zodat deze zielen weer naar elkaar toegeleid worden en zich in de liefde weer verenigen.”

VRAAG: De vraag is of het bewustzijn, dat wat men ‘consciousness’ noemt aan beide zijden aanwezig is, ik bedoel bij de mensen en bij de geesten; maar waarschijnlijk is het bij de mensen minder aanwezig.

“Ik kan je in dit geval niet zeggen dat het zus of zo zit want het hangt helemaal van het ontwikkelingsniveau af. Er zijn geestwezens die nog in de diepte verblijven, van wie de graad van bewustzijn veel en veel geringer is dan die van de doorsnee mens. Maar de geesten die al een plaats in de goddelijke orde hebben, hebben een veel hogere graad van bewustzijn dan de meeste mensen. Ik zou ook nog dit willen zeggen: een mens zoals ongeveer iemand uit jullie groep die nu in de geestelijke wereld komt, heeft op het moment waarop hij het stoffelijk lichaam achter zich heeft gelaten vanzelf een hoger bewustzijn dan daarvoor. Veel van wat bij jullie alleen in het onbewuste aanwezig is, is op het moment waarop het lichaam is afgelegd, ik zou niet willen zeggen zonder meer en voor 100% bewust – het hangt dan van het ontwikkelingsstadium af – maar in ieder geval bewuster dan wanneer het belast is door de zwaarte van de stof. Jullie zullen daarom ook beter begrijpen hoe belangrijk het is om het onbewuste bewust te maken opdat er dan geen ‘onaangename verrassingen’ aan het licht komen, als ik het zo mag zeggen. Je hebt daar een heel belangrijk punt aangeroerd want de graad van bewustzijn is eigenlijk de maatstaf voor de ontwikkeling. Een plant is bepaald minder bewust dan een dier, een dier minder bewust dan een mens. En hoe hoger ontwikkeld een mens is, des te beter kan hij zich rekenschap van zijn gevoelens geven, vandaar dat hij inderdaad in de ware zin van het woord ook ‘bewuster’ leeft en er gevoelsmatig niet zo maar op los leeft.”

VRAAG: Maar het kan natuurlijk voorkomen dat bij een nog laagstaande mens juist liefde heel sterk uitgesproken is, naar verhouding sterker dan andere dingen. Wordt zo’n geest dan op zo’n manier gestraft dat het ontmoeten van zijn geliefde moet wachten omdat in een ander opzicht de ontwikkeling nog achterblijft?

“Oh nee, dat is niet zo. Het is moeilijk om je hierop een beknopt antwoord te geven, maar ik zal proberen het je zo duidelijk mogelijk te maken. Ik heb al vaker gezegd dat een wezen in verschillende opzichten een verschillende ontwikkelingsgraad bereikt kan hebben. Alleen de hoogsten zijn harmonisch, evenwichtig ontwikkeld. Dit is een deel van de disharmonie in de mens die maakt dat deze ontwikkeling nodig is. In de geestelijke wereld vindt deze beoordeling heel nauwkeurig plaats; het is als een vergelijking die beslist moet opgaan, alles wordt in beschouwing genomen en dienovereenkomstig wordt precies dat gegeven wat nodig is. Straf is helemaal niet het juiste woord; datgene moet gebeuren wat zich, om het zo te zeggen, als vanzelf wetmatig aandient en dat moet dan het juiste zijn omdat de wetten zo worden gemaakt dat ze geen fouten bevatten. Het moet zich dan ook beslist zo schikken dat het tegelijkertijd ook voor andere deelhebbenden, voor hun eigen ontbrekende ontwikkeling op die manier het beste uitpakt, dat het ene met het andere in overeenstemming is. Dat is precies de vergelijking die opgaat. Er is altijd nog genoeg speelruimte voor het in beschouwing nemen van alle aspecten. Je kunt echter nooit zeggen dat het zus of zo in elkaar zit, bij iedereen hetzelfde, ieder geval is anders.

Als er bijvoorbeeld werkelijk sprake is van liefde, dan is dat al heel veel en dat staat dan tegenover veel andere dingen. Misschien gaat het zelfs zover dat, alles in beschouwing genomen, de ontwikkeling ten opzichte van dit andere wezen dat intellectueel misschien verder is maar de liefde nog mist, niet eens achterblijft. Vooropgesteld natuurlijk dat de liefde werkelijk zuiver is. Nu is het meestal zo dat zolang de andere ontwikkeling sterk achterblijft de liefde niet werkelijk zuiver en echt is omdat de onzuivere stromingen van de andere aspecten de liefde vervuilen. Het is in zulke gevallen dan wel beter om te zeggen dat het *vermogen om lief te hebben* er wel was maar nog niet goed tot zijn recht kon komen omdat ze egoïstisch, op het zelf gericht of op een andere manier ziek was.

En wanneer het voor een of voor beide zielen inderdaad beter is om elkaar in de geestelijke wereld tijdelijk niet te ontmoeten, dan is dat slechts voor een bepaalde tijd als ik dit woord kan gebruiken en het wordt niet als straf opgevat want als er ook maar enig geestelijk zicht is, dan zullen beide partijen ook heel goed in staat zijn om te begrijpen wat er allemaal vereist is. Ze zullen begrijpen dat het zo voor hen beiden het beste is. En het zal in een buitengewoon grote genade zo

geleid worden dat deze twee wezens elkaar tenminste op bepaalde momenten kunnen ontmoeten. Ze zijn dus meestal, wanneer er niet iets bijzonder belastends in het spel is dat daar juist mee te maken heeft, van tijd tot tijd tezamen en niet helemaal van elkaar afgesneden, tot het moment waarop de vereniging voor een langere tijd kan plaatsvinden met als doel het samen dienen van het heilsplan.”

VRAAG: Je hebt mijn vraag in je voordracht al gedeeltelijk beantwoord. Ik zou nu hier nog graag willen vragen: Er staat toch geschreven 'Heb uw naaste lief als uzelve'. Wanneer een lid van de familie eenvoudigweg niet van een ander lid van de familie kan houden omdat die het hem zo moeilijk maakt, dan is het toch niet juist om hem te haten of hem, om het zo maar te zeggen, niet te mogen. Aan de andere kant leren wij echter dat we ons over onze gevoelens niets wijs moeten maken, dat we psychisch ziek worden als we dat doen en dat we elkaar in waarheid leren ontmoeten. Hoe ga je met deze conflictsituatie om?

“Het zit zo: wanneer de mens dit conflict heeft en er op deze weg van zelfkennis achter komt dat hij in werkelijkheid inderdaad niet van een medemens houdt, dat hij dat vanuit zijn geweten zichzelf heeft aangepraat, dat zijn gevoel daar echter nog niet in mee kan gaan, dan moet hij het volgende goed beseffen: door de schijn wint hij niets, hij kan door zichzelf iets wijs te maken nooit de echte liefde leren voelen want gevoelens hebben ook wanneer ze nog zo onbewust sluimeren, precies zo hun vorm en substantie en die hebben hun uitwerking. En liefde laat zich nooit afdwingen; hoe meer hij zichzelf door dwang daartoe zou willen brengen, des te minder zal het hem lukken. Daarom moet hij eerst de waarheid aan het licht brengen ook al is deze nog zo onaangenaam, ook al is het op dat moment nog zo'n grote schok om zich te realiseren dat hij in werkelijkheid eigenlijk helemaal niet van een medemens houdt, ook al heeft hij zich dat door zelfmisleiding aangepraat. De waarheid is de basis voor alles, alles. Op de leugen kan niets worden gebouwd en een dergelijke zelfmisleiding is een bouwen op de leugen! Dat is de eerste stap. Zelfs wanneer er in de ziel inderdaad haat tevoorschijn komt, moeten jullie eerst de waarheid opbouwen voordat jullie het doel – de liefde – willen bereiken. Alle voorwendsels, alle maskers, alle dekmantels, al het onechte, ook al schijnt het iemand op dat moment nog zo goed te doen omdat hij zich verbeeldt dat hij daarmee goed en liefdevol (bezig) is, het moet met

kracht worden afgebroken. Met moed en eerlijkheid moet al het verkeerde weg. Het is het gevaarlijkste onkruid waarop de vrucht van echte liefde nooit kan bloeien. Je moet dus om te beginnen goed kijken en accepteren wat er nu eenmaal op voorhand werkelijk in je aanwezig is. De mens is van goede wil als hij überhaupt zover komt dat hij de waarheid in zijn bron zo dicht nadert. Van daaruit zal hem ook de volgende stap – het bereiken van de liefde – lukken maar eerst moet hij deze eerste fundamentele stap zetten.

Jullie hoeven niet bang te zijn voor het vinden van deze waarheid. Zelfs als jullie bij je laagste gevoelens komen, kunnen jullie je handelen onder controle hebben. En om de gevoelens onder controle te kunnen hebben en te kunnen sturen dien je allereerst goed te beseffen wat ze werkelijk zijn. Als nu de vruchtbare bodem van de waarheid eenmaal is geschapen – en je bent vandaag nog niet zover, je moet je nog verder in deze waarheid leren schikken – dan komt de volgende stap. Ik wil daar nu alleen over zeggen: aan de ene kant zouden jullie om de genade van de liefde moeten bidden want dit is voor jullie een genade; verder zullen jullie door de kracht die jullie door die zelfkennis in jezelf voortbrengen je verdere ontwikkeling zo bevorderen dat de ware kijk op de ander onwillekeurig zal groeien. Jullie zullen dan de gehele mens zien zoals God hem in zijn waarheid heeft geschapen, zijn lagere zelf zien, zonder angst. Want wat dikwijls gebeurt, is dat uit angst dan niet van hem te kunnen houden de ogen voor het lagere zelf van de ander gesloten worden – en dat lukt nu eenmaal niet werkelijk maar er sijpelt toch iets van door. En jullie zullen het lagere zelf dan dus bewust verdragen en steeds meer een vermoeden van het hogere zelf van de ander krijgen, ook al is het door de korsten van het lagere zelf nog zo aan het gezichtsveld onttrokken, en dat dan duidelijker zien. Met dit algehele zicht op de ander zal ook de echte liefde mettertijd kunnen opbloeien. Jullie blik zal dus worden verruimd. Jullie zullen bij je naaste het lagere zelf steeds beter van het hogere zelf kunnen onderscheiden en zo waarlijk echt op zijn hogere zelf bouwen, wat niet betekent dat je blind voor zijn lagere zelf bent.

VRAAG: Ik zou daar een nog een vraag over willen stellen. Er staat toch geschreven 'je zult het goede liefhebben en het kwade haten'. Dat kan in een relatie natuurlijk tot conflicten leiden... (Barbara zegt, je moet niets haten).

“Hier wil ik graag het een en ander verduidelijken. Om te beginnen zou

ik jou (Barbara) willen zeggen: de mens moet een ander levend wezen zeker niet haten maar het kwade kunnen jullie wel haten. Het maakt een groot verschil of je het kwade haat of een ander wezen. Dat is tegelijkertijd een antwoord op jouw vraag want wanneer jullie steeds proberen om dat uit elkaar te houden, zal dat geen conflict meer opleveren. Jullie moeten bedenken dat in ieder mens de zuivere geestkern aanwezig is ook al is deze door die korst nog zo verhuld en nog zo moeilijk te ontwaren. Op het moment waarop jullie het je zo voorstellen als het in feite ook is, namelijk dat die korst alleen maar een vreemd element is en op een goede dag zeker weer afvalt en met het eigenlijke wezen zoals het door God werd geschapen niets te maken heeft, zal het jullie veel makkelijker vallen om dit probleem vanuit het juiste gezichtspunt te benaderen. Dit betekent natuurlijk niet dat er ook geen gevallen zijn waarbij men het contact niet moet aangaan omdat er alleen maar belasting en disharmonie uit kunnen voortkomen maar daarom hoeft je nog niet te haten. Jullie kunnen dus wel dit vreemde element, deze korst haten, dus het kwade in hem maar niet hemzelf. En als het zicht van de mens toeneemt, zal men steeds weer zelfs in die gevallen waar het het moeilijkst lijkt een opening in deze korst kunnen vinden waar de zuivere geestkern doorheen schemert en wel zodanig dat men een vermoeden van het wezen krijgt zoals het eens was, hoe het weer zal worden en wat God in hem liefheeft.

Dat is jullie opdracht: om (als een contact niet moet worden verbroken) het eigenlijke wezen van de ander te vinden en te beseffen dat dat wezen wel is om van te houden en dat jullie alleen door je eigen blindheid niet in staat zijn om dat te zien. Begrijp je dat?" (*Oh ja.*) "Daarin zit dan geen conflict. Ook dat is een zaak van inzicht en van ontwikkeling. Zolang jullie denken dat het kwade net zo'n bestanddeel van de mens uitmaakt als het goede, zolang zal er een conflict zijn. Wanneer jullie je echter de ware stand van zaken zoals ik die jullie nu heb beschreven visueel voorstelt, deze korst die afvalt, dit vreemde voorwerp, zal het steeds makkelijker worden. Het kost echter tijd om dat te leren. Het is best moeilijk om je je daar steeds weer aan te herinneren in het bijzonder wanneer je geërgerd bent. Wij geesten beseffen hoe moeilijk het voor jullie mensen is om dat te leren en je kunt het alleen wanneer je deze weg van zelfontwikkeling gaat waar ik het steeds over heb, die ik jullie steeds laat zien. Jullie moeten dus eerst jezelf werkelijk leren kennen, dan pas kunnen jullie de anderen kennen. Jullie kunnen niet bij de ander beginnen, zo zal het jullie nooit lukken. Pas als jullie het bij jezelf kunnen, door jullie eigen korsten heen-

dringen, als jullie leren om bij jezelf het lagere van het hogere zelf te onderscheiden, dan zullen bij jullie mettertijd ook de ogen voor de wereld om je heen opengaan. Maar je moet bij jezelf beginnen.”

VRAAG: Ik ben nu onder psychotherapeutische behandeling en zei tegen de dokter dat ik niet eens een vlieg kwaad kan doen. Ook als ik door het bos loop, let ik er altijd op dat ik nergens op trap en ik kan gewoon niets met opzet doodmaken. Hij zei dat dit ook iets is dat ziekelijk, niet normaal is, je moet een vlieg kunnen doodslaan. Kun je me zeggen wat hij daarmee bedoelde?

“Ik kan je niet zeggen wat hij bedoelde, ik kan je alleen zeggen wat ik van mijn standpunt uit daarover denk. Heel in het algemeen is het niet zo erg als zo’n diertje gedood wordt zolang je het maar geen pijn doet. Want de ontwikkeling van de dieren, speciaal van zulke kleine diertjes, verloopt daardoor ook sneller en de incarnaties volgen elkaar heel snel op. – Wat jou persoonlijk betreft, zou ik in de eerste plaats willen zeggen dat je daarin niet consequent bent. Want als dit een principe was, zou je ook geen vlees mogen eten.” (*Ja, maar ik dood de dieren niet zelf*). “Maar dat maakt toch niet uit. Als je het uit liefde, uit idealisme, uit een edel principe zou doen, dan is het toch helemaal niet van belang of jij zelf een dier doodmaakt of het anderen laat doen. Je ego is daarin verward, *jij* wilt het niet zien, *jij* gruwet ervan en zolang iemand anders het onplezierige werk doet, kan het je niet alleen niets schelen maar je schept er zelfs nog genoeg in. Wat daarbij in jou niet gezond is, is 1) deze verschuiving waarvan je jezelf niet helemaal eerlijk rekenschap geeft! Je maakt jezelf namelijk wijs dat het niet kunnen doden van een insect door jou goed is – en dat klopt niet. Je bent op een bepaalde manier ook bezig jezelf te misleiden. 2) het is dikwijls een levensnoodzaak om een dergelijke onaangename taak op je te nemen. Wanneer je een gevaarlijk dier tegenkomt, bijvoorbeeld een giftig insect, dan ben je haast wel gedwongen om dit zelf te doen, wanneer er niemand anders in de buurt is die het voor jou doet. Als de mens zo voor de onplezierige noodzakelijkheden van het leven wegloopt, ligt daarin een zekere kleinzerigheid, ook iets van gemakzucht – en dat is ook niet gezond. Er speelt ook een zekere projectie van jouw kant in mee: voor jou zelf onbewust projecteer je jezelf in dat dier en je bent bang om door het leven vertrappt te worden. Dat speelt daarbij allemaal een rol. Ik zou willen zeggen dat je houding met betrekking tot de dieren op zich niet bovenmatig belangrijk is,

maar het is een spiegelbeeld, een symptoom van enkele misstanden in je ziel. Ik zou je er nog wel wat meer over kunnen zeggen maar dit is niet de plaats om mij zo persoonlijk met jouw ziel bezig te houden.”

VRAAG: Ik zou willen vragen: het is me bijvoorbeeld heel erg duidelijk dat de mens de geestelijke wetten in het handelen, in het denken en in het voelen kan naleven. Maar hoe is het voor een mens überhaupt mogelijk om duidelijk te weten of hij juist handelt of niet. Persoonlijk vind ik beslist dat het handelen vanuit het gevoel, het emotionele handelen, altijd juist is. Wie kan nou rechter zijn en bepalen wat juist handelen is?

“De goddelijke wereld is rechter en iedereen kan in zichzelf rechter zijn. Om te beginnen wil ik je zeggen dat je geen gelijk hebt wanneer je stelt dat het handelen vanuit het gevoel altijd juist is. De mens heeft toch ook zijn lagere zelf dat net zo zijn gevoelens heeft als het hogere zelf. Kijk eens hoeveel moorden gepleegd en misdrijven begaan worden vanuit het gevoel, vanuit emoties en niet vanuit het denken en het verstand. En wanneer zulke misdaden die door het lagere gevoel van de mens worden ingegeven worden verhinderd, gebeurt dat juist vanuit het denken.

Weliswaar zullen mensen die een bepaalde trap van ontwikkeling bereikt hebben vanuit hun lagere zelf wel geen misdaden begaan maar ook hun lagere zelf is behept met fouten, zwakheden, egoïsme, ijdelheid en de sterke neiging tot de weg van de minste weerstand en alles wat tegen de geestelijke wetten ingaat. En dat is daarom naar verhouding voor deze mens net zo verkeerd als bijvoorbeeld een misdaad van iemand die nog op een heel lage trede van zijn ontwikkeling staat. Dat is immers allemaal maar betrekkelijk. Natuurlijk kan de mens zijn lagere instincten altijd op een of andere manier rationaliseren, dikwijls zelfs edel lijkende motieven vinden en zichzelf wat wijsmaken maar dat verandert niets aan de eigenlijke zaak want in de geestelijke wereld ligt deze onveranderlijk vast en daar bestaat dan geen misleiding meer.

En hoe je nou weet wat juist is om te doen, dat wil ik je ook uitleggen: de mens - en daarin onderscheidt hij zich juist van het dier - heeft de mogelijkheid de geestelijke wetten te leren kennen, zich erin te verdiepen en op die manier zijn denken, om het zo te zeggen, als brug

te gebruiken naar zijn gevoelens en instincten, die hij dan kan gaan beheersen en veranderen als hij zich eenmaal van zijn meest geheime en verborgen gevoelens bewust wordt. Natuurlijk is hier de wil, geduld, onvermoeibaar zoeken en een opzij zetten van alle zelfvleierij, zelfbedrog en weerstanden voor nodig. Het moet dan ook van twee kanten worden aangepakt: ten eerste uiterlijk, door deze wetmatigheden steeds beter te leren kennen - en daartoe heeft God vele mogelijkheden gegeven. Voor iedereen die dat wil, zal de weg worden geëffend. En ten tweede innerlijk, door voortdurend bereid te zijn jezelf te onderzoeken, door je steeds weer te openen voor het inzicht en voor de goddelijke wil en bereid te zijn om ook dat te aanvaarden wat voor jou persoonlijk het moeilijkst is. Alleen op deze wijze kun je dus zelf je problemen oplossen en zelf nauwkeurig beoordelen wat je te doen staat en wat niet.

Als jullie deze geestelijke weg gaan, als jullie je iedere dag een poosje aandachtig in stilte terugtrekken, dan zullen jullie steeds weten wat je te doen staat, beste vrienden. Dat is ook precies wat God van een ieder verlangt. Geen mens op aarde kan over jullie rechtspreken behalve jullie zelf; behalve als het om civielrechtelijke zaken gaat, maar daar hebben we het nu niet over. We praten over de problemen van het leven en van deze beproevingen, al datgene waarover de mens in zijn leven beslissingen moet nemen - en daarbij kan hij alleen zijn eigen rechter zijn, en dat ook alleen dan wanneer hij deze weg gaat. Hij zal ook heel precies weten wanneer hij op deze wijze tot een besluit gekomen is en er zal voor hem geen twijfel meer over bestaan of hij het juiste antwoord heeft gevonden. Maar om dit geluk, deze vrede, deze geborgenheid, deze veiligheid en deze vaste grond met zo'n zekerheid te verkrijgen, daarvoor moet een mens werkelijk eerst moeite doen, vanzelf gaat dat niet. Geeft dit antwoord op je vraag, begrijp je het allemaal?" (*Ja, ik vind het heel duidelijk.*)

“Lieve mensen, ik heb jullie voor vandaag genoeg gegeven. Denk heel goed na over wat ik heb gezegd, iedereen kan er een sleutel in vinden. En ver heeft geet nooit, mijn beste, beste vrienden, wanneer God jullie in dit leven geplaatst en toelaat dat jullie met bepaalde problemen, beschikkingen en ook ontberingen te maken krijgen of dat bepaalde wensen niet zo vlug vervuld kunnen worden als jullie wel willen, dan heeft dit een reden. Hij wil dat jullie nog iets leren. Probeer het van deze kant te benaderen en ik kan jullie werkelijk beloven, dan zullen jullie het wonderbaarlijke geluk ervaren te mogen inzien wat je leven

in wezen geestelijk betekent, wat het doel ervan is, waar jullie dus moeten aanpakken.

Stel je diensten aan God ter beschikking voor zijn verlossingsplan. Nooit zal God van zijn kinderen meer verlangen dan zij kunnen geven, nooit zal dat wat zij kunnen geven hen in conflict brengen met het leven van alledag. Integendeel, jullie zullen je dagelijkse leven alleen maar des te beter kunnen vervullen. Vraag erom ook te kunnen weggeven en het zal jullie gelukkiger maken dan wellicht de vervulling van al je persoonlijke wensen.

Ga dan nu in vrede, Gods zegen doordringt jullie. Weest Gods kinderen in de ware zin van het woord. Wees gezegend, lieve mensen. Gegroet!”

Deze lezing werd oorspronkelijk in het Duits gegeven via Eva Pierrakos in 1957. 'The Pathwork Foundation' heeft deze lezing in Engelse vertaling uitgegeven als 'An Unedited Lecture' onder de titel: 'The Requisites of the Path; the Sea of Life'. Laatste herziening van de Nederlandse vertaling uit het Duits in 2011. © Stichting Padwerk Nederland, uitgave 2015.

